

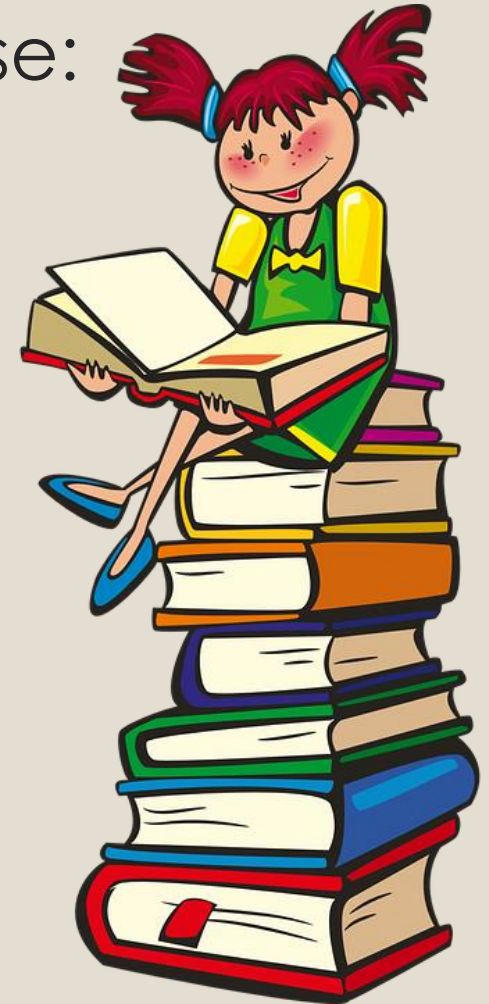

TANULÁSMÓDSZERTAN

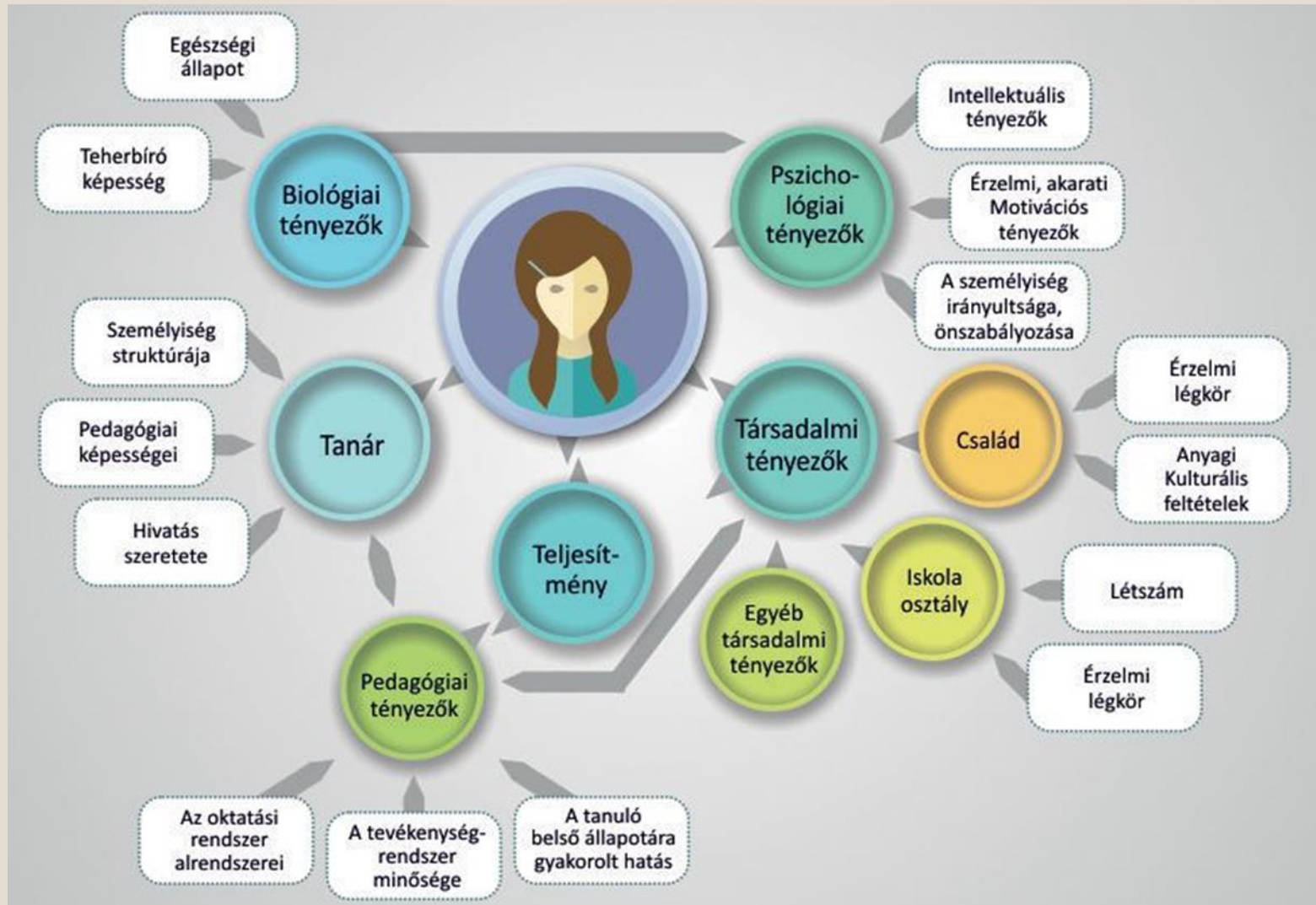
Önálló tanulási technikák
Általános iskola

A **TANULÓ** tanuláshoz való viszonya több tényező együttese:

- *Tanulási stílus*
- *Tanulási módszerek*
- *Tanulási orientáció (stratégia)*
- *Tanulásfejlesztés*
- *Tanulási motiváció*

A TANULÓ teljesítményét befolyásoló tényezők

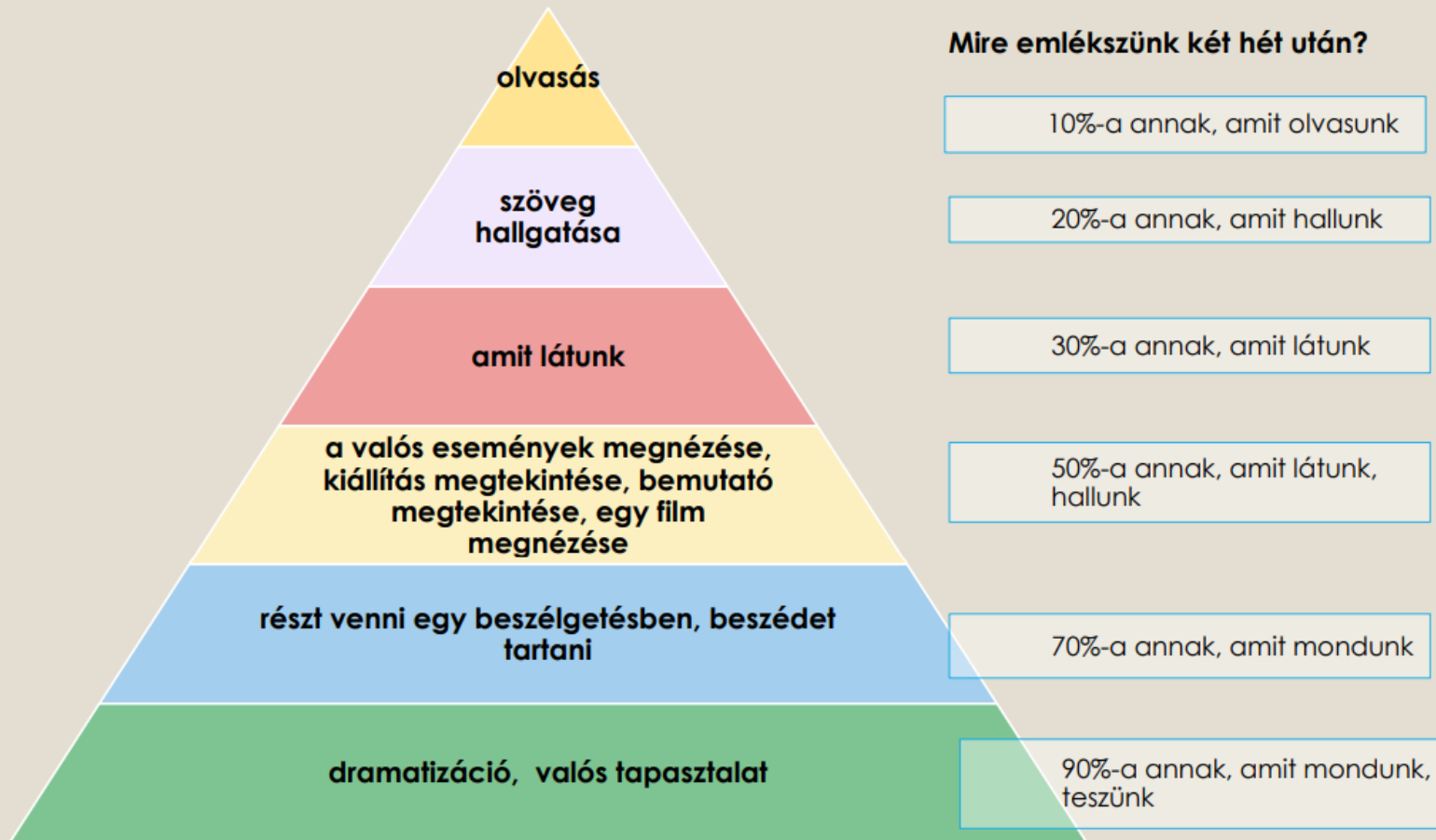

A kép forrása és további információ:

http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/kezek/03_david_04_15/621a_tanulihallgati_teljestmnyt_befolyosol_tnyezk.html

TANULÁSI TÖLCSÉR (Edgar Dale ,1969)

P
A
S
Z
Í
V
A
K
T
Í
V

Tanulási szokások felderítése

kérdőív (igaz-hamis) vagy beszélgetéssel

1. Hazatérés után nekiülök a tanulásnak.

2. Friss vagyok, amikor tanulást megkezdem.

3. Ha sok volt a leckém, szüneteket tartok.

- A tanuláshoz pihenten fogjunk hozzá! Testnek és léleknek is kell a feltöltődés.
- Ha tanulás közben gondolataid elkalandoznak SZÜNET kell tartani általában 1 óra után 5-10 perc, a tantárgyak között 15 perc legyen.
- Pihenés: jóga, relaxáció, a szem pihentetése is fontos

4. Íróasztalnál ülve tanulok.

5. Ügyelek arra, hogy elegendő fény essen a papírra.

6. Tanulás előtt rendet rakok.

- Az íróasztalnak hangulatteremtő ereje van, ezért a tanulás megkezdése előtt fontos, hogy rend legyen az asztalon. Kizökkenti a tanulót a tanulásból, ha vmit. keresni kell vagy elvonja a figyelmet.
- Testtartás – helyes ülés, akár fitballon (mozgásos tanulási stílus)
- A szem védelme nagyon fontos: kerülni kell: a vakító, erős fényt, nyugtalanít, míg a kevés fény fáraszt és fénnyel szembe ne üljünk!

7. Hazatérés után nekiülök a tanulásnak.

8. Zavarnak a tanulásban a szobámba beszűrődő zajok.

9. Családtagjaim zavarnak a tanulásban.

- A zaj koncentrációs zavart, stresszt, idegességet idéz elő. Zajban végzett munkához több energia kell, mivel fárasztó.
- A tanuláshoz csendre van szükség

10. Tanulás előtt végiggondolom, mi történt velem aznap az iskolában.

11. A legnehezebb tantárggyal kezdem.

12. Először az írásbeli feladatokat készítem el.

13. A verseket több napon keresztül tanulom.

16. Gondolataim gyakran elkalandoznak tanulás közben.

- A sikeres tanulás kulcsa, hogy akarjon tanulni.
- A tanórákon való aktív figyelem segíti az otthoni, ezzel időt lehet nyerni.
- Folyamatos készülés mellett, megfelelő időbeosztással nincs leckefelhalmozás.

14. Hangosan tanulok.

15. Próbafelmondást végzek.

A próbafelmondást nem érdemes halogatni, mert így lehet meggyőződni arról, megértette-e a tananyagot, hol vannak a gyengébb pontok.

17. Aláhúzom a könyvben a lényeges dolgokat

18. Ismeretlen kifejezések jelentésének utána nézek.

19. Megkeresem a kulcsszavakat.

20. Vázlatokat készítek a tananyagról.

21. Összefoglalom a lényeget.

22. Azt is megtanulom, amit nem értek.

23. Felkészüléshez nemcsak a tankönyvet használom

24. Nagyon jól megtanulom az idegen nyelv szavait.

- A tanulási stílusra vonatkozó kérdések, mellyel feltérképezhető a helyes és helytelen szokások.

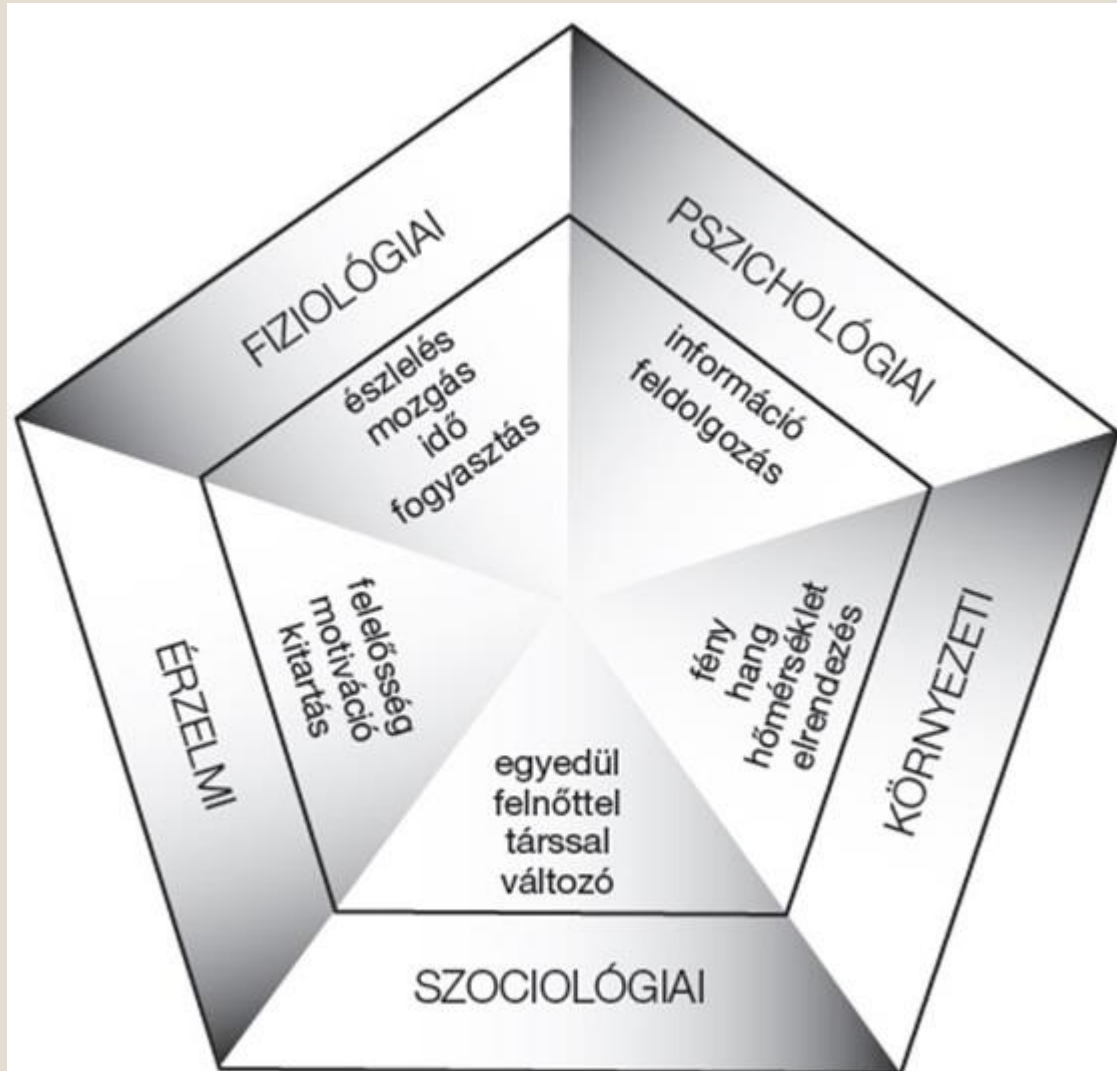
TANULÁSI STÍLUS

Olyan stabil **kognitív és affektív vonások összessége**, amelyek befolyásolják a tanulók döntéshozatalát, szervezeti jellemzőit, ily módon jelentős hatást gyakorolnak arra, ahogyan a tanulók érzélik környezetüket.

Balogh (1993) szerint tanulási stílusnak nevezzük a tanuló önálló tanulásában megmutatkozó stílusjegyeit

A tanulási stílusok csoportosítása

(Rita és Kenneth Dunn, 1989)

1. környezeti ingerek *(miközben tanulunk):*

pl. zaj, megvilágítás, hőmérséklet, a bútorok formája

2. fiziológiai jellemzők:

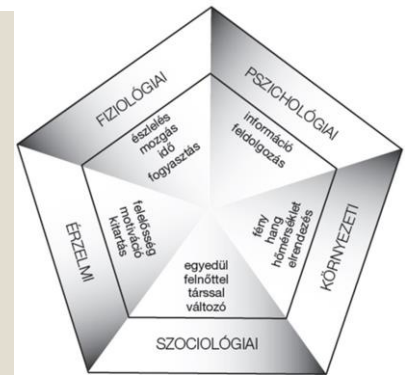
- modalitás (mely érzékszerveken keresztül veszi fel a legtöbb információt)
  - **Vizuális**
  - **Auditív**
  - **Taktilis-kinesztétikus (tapintási-mozgásos)**
  - **Vegyes**
- idő (milyen sebességgel veszik fel az információt, ami a tanároknak nagy nehézséget jelent a tanórán)

3. társas feltételek:

- egyedül,
- párban,
- kiscsoportban,
- nagycsoportban

4.érzelmi feltételek:

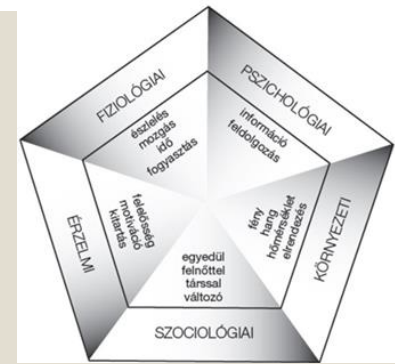
- motiváció (mindenki más okból tanul, pl. jó jegy, kedveli az adott tantárgyat, pedagógust)
- kitartás (eltérő ideig vagyunk képesek figyelni)
- felelősségtudat
- felelősségvállalás

5. pszichológiai tényezők:

Az információfeldolgozás módja szerint

(attól függ, h a gyermekre melyik féltekei dominancia jellemző)

analitikus gondolkodásúak

(bal agyfélteke dominancia)

- lépcsőről lépésre,
- szekvenciálisan,
- fokozatosan felépítve haladnak a megértés felé.

globális gondolkodásúak

(jobb agyfélteke dominancia)

- könnyebben tanulnak rövid történetek által
- illusztrációk,
- humor,
- szimbólumok, és mindenféle szemléltetés segíti őket

reflektív tanulás:

- a válasz gondos mérlegelése jellemző,
- a tanuló megfontolja hipotéziseit és megoldásait.

impulzív tanulás:

- nem mérlegel, gyors, ám gyakran átgondolatlan válaszokat ad.
- Intuitív, néha nem tudja megindokolni válaszát, elmagyarázni az ahhoz vezető utat.

Tanulási stílus biológiai megközelítése

Jobb és bal agyfélteke (Dunn et al. 1982; Freely, Perrin, 1987; Torrance és Rockstein, 1988)

	BAL AGYFÉLTEKE	JOBB AGYFÉLTEKE
PROBLÉMAMEGOLDÁS MÓDJA	logikus	intuitív
MEGISMERÉSI MÓD	szisztematikus	felfedező
PRODUKTIVITÁS	továbbfejleszt	feltalál
MEMÓRIA	verbális	nem verbális
TANULÁS EREDMÉNYE	áttekintő jellegű tanulás	összegző jellegű tanulás, amiből új gondolatok születnek
FELADATTÍPUSA	zárt végű, strukturált feladatok	nyílt végű feladatok

Kolb (1984) tanulási stílusok

2 dimenzió – 4 féle tanulási stílus

Az információ típusa és felvételének módja alapján:

KONKRÉT – ABSZTRAKT

Az információ feldolgozásának módja alapján:

AKTÍV – REFLEKTÍV

KONKRÉT

AKTÍV – KONKRÉT
Alkalmazkodó - CSELEKVŐ

- konkrét tapasztalatokra épülő aktív kísérletezés
- Intuitív, cselekvésorientált
- jól alkalmazkodik a körülményekhez
- szívesen tanul együtt másokkal
- nyitott a problémák megoldására
- elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazására törekszik.

REFLEKTÍV – KONKRÉT
Divergens- ÉRZÉKELŐ

- információkat, tapasztalatokat gyűjt,
- reflektív megfigyelő
- az információkat megfigyelésen és megértésen át dolgozza fel.
- a képzelet és a problémamegoldás segítségével többféle választ hoz létre

AKTÍV

REFLEKTÍV

AKTÍV – ABSZTRAKT
Konvergens - TERVEZŐ

- elvont információkat gyakorlat- és cselekvésorientáltan alkalmaz,
- célratörő, tervezésorientált
- erős az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazásában

ABSZTRAKT – REFLEKTÍV
Asszimiláló – GONDOLKODÓ

- absztrakt fogalomalkotás és az elmélkedő megfigyelés jellemzi.
- megfigyelésen alapuló tapasztalatait összegyűjti, ezek alapján elméleti modelleket alkot,
- gyakorlati alkalmazás kevésbé foglalkoztatja

ABSZTRAKT

TANULÁSI STÍLUS kérdőív

elérhető:

http://pedagoguskepzes.elte.hu/images/anyagok/iv4/Iskolapszichologia_Fuzetek_36

Pedagógusok által is felvehető
tanulási stílust mérő kérdőív
Szitó Imre által fejlesztett kérdőív
átdogozott változata.

36

ISKOLAPSZICHOLÓGIA

BERNÁTH LÁSZLÓ
N. KOLLÁR KATALIN
NÉMETH LILLA

A TANULÁSI
STÍLUS MÉRÉSE

TASKÓ TÜNDE ANNA

TANULÁSI
KÉSZSÉGEK ÉS AZ
ALULTELJESÍTÉS
MÉRÉSE

A KATT KÉRDŐÍV

A kérdőív 57 itemet (állítást) tartalmaz, melyre 5 válaszlehetőség adott, melynek számát kell az állítás utáni négyzetbe beírni.

A végső kérdőív

Tanulási stílus 2. kérdőív

Jelige/Név: .....

Válaszadó: fiú/lány,   osztály:....., születési év.....

Iskola neve:..... általános iskola/gimnázium /szakközépiskola/szakiskola

Olvasd el figyelmesen az alábbi mondatokat! Döntsd el, hogy az öt válasz közül melyik jellemző Rád, és azt a számot írd be a kipontozott helyre! Itt nincsenek helyes vagy helytelen válaszok. Csak a saját véleményed fontos.

1 = Egyáltalán nem jellemző rám.

2 = Nem jellemző rám.

3 = Nem tudom eldönteni, igen is, nem is.

4 = Jellemző rám.

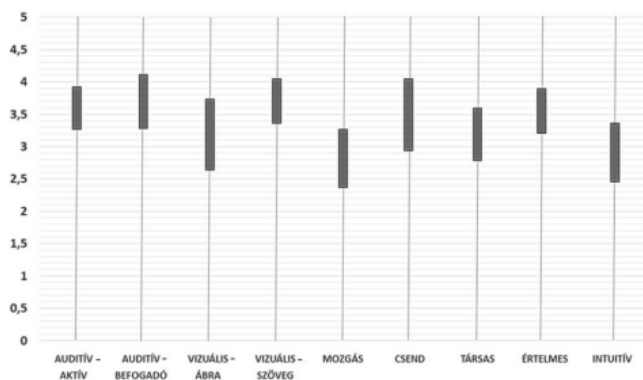
5 = Nagyon jellemző rám.   *A 3-as választ csak ritkán használd!*

Sorszám		
1	Nyugtalanít, ha tanulás közben csend van körülöttem.**	
2	Könnyebben meg tudok tanulni egy új dolgot, ha megmutatják, mintha szóban elmondják.	
3	Jól tudok füzetből tanulni.	
4	Látnom kell a megtanulandó szöveget ahhoz, hogy megjegyezzem.	
5	Könnyebben megértem a tanár magyarázatát, ha egy ábrával vagy táblázattal szemlélteti.	
6	Tudni szoktam, hogy mi a logikája az alfejezetek sorrendjének a tananyagban.	
7	Gyakran előfordul, hogy megtalálom egy feladat megoldását, de nem tudom elmondani, hogyan jutottam a megoldásra.	

A teszt kiértékelését segíti a kiértékelő lap és a kapott eredményt ábrázoló grafikon és a skálák átlagértékeit tartalmazó táblázat.

Grafikon

A grafikonon a kivastagított értéktartomány az átlagos értéket (átlag $\pm$ fél szórás) jelöli. Az ennél nagyobb értékek jelzik a preferált tanulási stílust, illetve erősségeket, az átlagnál kisebb értékek a fejlesztendő, illetve kevésbé kedvelt tanulási módokat.

	N	Átlag	Szórás	0,5 szórás	Átlag övezet
Auditív-aktív	587	3,5694	,69825	0,349	3,22–3,92
Auditív-befogadó	588	3,6722	,87410	0,437	3,23–4,11
Vizuális-ábra	588	3,1718	1,12895	0,56	2,61–3,73
Vizuális-szöveg	583	3,7078	,65193	0,325	3,38–4,03
Mozgás	588	2,8231	,87209	0,436	2,38–3,25
Csend	584	3,4598	1,08954	0,54	2,92–4,01
Társas	588	3,1868	,82527	0,41	2,78–3,60
Értelmes	580	3,5331	,66502	0,33	3,20–3,87
Intuitív	589	2,9003	,93923	0,46	2,44–3,38

A skálák átlagértékei és az átlag övezetek (átlag $\pm$ 0,5 szórás)

Kiértékelő lap

Az egyes skálákon elért pontszámot úgy lehet kiszámolni, hogy össze kell adni a skálába tartozó kérdésekre adott válaszok értékét, a vastag betűs, n-nel jelzett kérdéseknél az értéket 6-ból ki kell vonni, és az összeget elosztani a kérdések számával. Ezután lehet bejelölni az adott skálán elért pontszámot az alábbi grafikonba.

9 skála	Kérdés-szám	Kérdések	Max. skálaérték
Auditív-aktív	4	22 27n 38 41	20
Auditív-befogadó	4	14n 20 23 28	20
Vizuális/ábra	8	2 5 19 25 37 47 50 55	40
Vizuális/szöveg	9	3 4 12 30 32 43 48 52 54	45
Mozgás	6	8 11 15 18 21 26	30
Csend	6	1n 24 35 39 46n 56n	30
Társas	6	10 16n 29 33 44n 57	30
Értelmes	10	6 9 13 17 34 36 40 45 51 53	50
Intuitív	4	7 31 42 49n	20
összes	57		

Skála	Kérdések										Kérdések száma	Átlag		
Auditív-aktív	22		27n		38		41		4		4			
	6 –.....								...../4					
Auditív-befogadó	14n		20		23		28		4		4			
	6 –.....								...../4					
Vizuális-ábra	2	5	19	25	37	47	50	55	8		8			
	6 –.....								...../8					
Vizuális-szöveg	3	4	12	30	32	43	48	52	54	9		9		
	6 –.....								...../9					
Mozgás	8	11	15	18	21	26	6				6			
	6 –.....								...../6					
Csend	1n	24	35	39	46n	56n	6				6			
	6 –...				6 –...	6 –...	...../6							
Társas	10	16n	29	33	44n	57	6				6			
	6 –...				6 –...		...../6							
Értelmes	6	9	13	17	34	36	40	45	51	53	10		10	
	6 –.....								...../10					
Intuitív	7		31		42		49n		4		4			
	6 –.....						6 –.....		...../4					

AUDITÍV tanulási stílus

auditív aktív
auditív befogadó

Auditív-aktív:

a tanulást segítő hangos tanulás szerepét méri

a tananyag hangos kimondása segíti-e a memóriefunkciókat

reális veszély, ha a diák hallás után tanul, így túlzottan támaszkodhat a tananyag szó szerinti megjegyzésére.

- *Ha a tanuló a tankönyv szavaival mondja el az anyagot („szóról-szóra”), segíteni kell átfogalmaztatni a megtanult szöveget, így kiderülhet számunkra, hogy valóban érti-e, amit visszamondott, ill. segítjük a helyes tanulási módot kialakítani.*
- *Hangosan tanuljon.*

AUDITÍV tanulási stílus

auditív aktív
auditív befogadó

Auditív-befogadó:

külső forrásokból származó hangingeret vizsgálja

magas pontszámot elérő tanulók a tananyag/feladat társakkal való átbeszélésekor a mások által elmondottak is segítik az annak elsajátítását

- *A tananyag elektronikus rögzítését diktafonnal vagy telefonnal, amit tanuláskor, utazás során stb. hallgassák újra és újra a hanganyagot.*
- *Tanulócsoport alakítása, ahol átbeszélitek, megvitatjátok, elmagyarázzatok egymásnak a tananyagot, ami segíti feldolgozni és megérteni.*
- *Hangoskönyv használata ajánlott*

VIZUÁLIS tanulási stílus

vizuális ábra

vizuális szöveg

Vizuális ábra:

- táblázatos formában közölt információkat és a térben látható információkat hasznosítják jól:
- a tananyag, személtetése
- kísérletet
- matematikai művelet elvégzésének módjának bemutatása

Saját vagy tankönyvi ábrát és a grafikont használata

Rövid 2-3 perc időtartamú videók megtekintése a tanulás során (pl.: www.mozaweb.hu)

A gondolattérkép az egyik leglátványosabb mód, ahogy ezt a fajta ingert biztosítani tudjuk számukra.

GONDOLATTÉRKÉP – pókhálóábra – mind map

grafikai szervező, amelynek központi részén van egy hívószóhoz (fogalom, kérdés, probléma), amihez gondolatok, fogalmak, jelentések, vannak hozzárendelve.

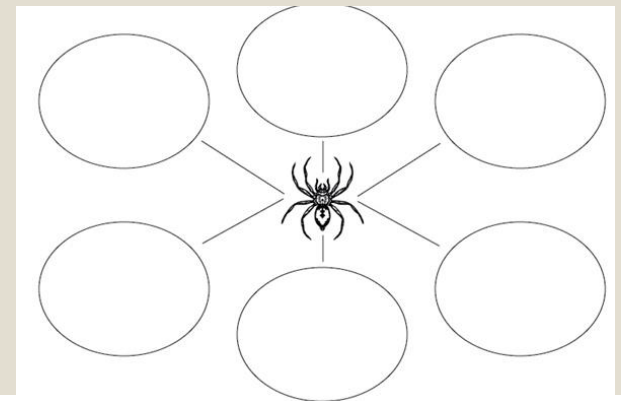
Elkészítésének szabályai:

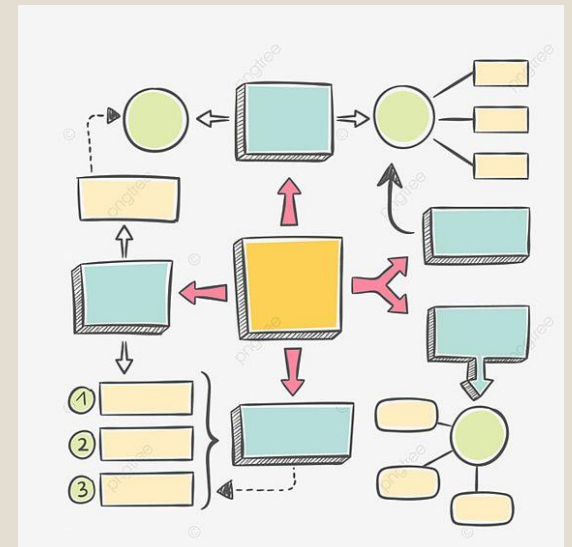
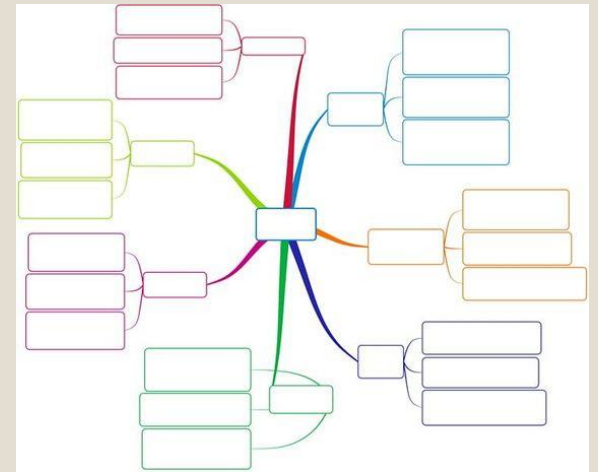
- A papírt tartsuk fektetve tartjuk, de füzetbe is elkészíthető.
- Nyomtatott nagy betűket használjunk, mert ezeket képként tudjuk eltárolni.

A KÖZPONTI FOGALOMBÓL ágaznak el a fő témák vonalai, majd ezeket oszthatjuk altémákra, de 45 foknál jobban dőlt szöveget nehezebb megjegyezni.

A színekkel segíthetjük a megjegyzést, kiemelhetünk, hangsúlyt adhatunk részeknek.

1. A kevesebb több
2. Átlátható szerkezet
3. Az egész agy kihasználása

VIZUÁLIS tanulási stílus

vizuális ábra
vizuális szöveg

Vizuális szöveg:

Az írott szöveg tanulásban játszott szerepéről, ami magába foglalja:

- tankönyv szövegét,
- tanár táblai vázlatát,
- interaktív táblán/kivetítőn megjelenő szövegeket
- diák által füzetbe írt vázlatot

Ha láthatják is a tanulnivalót szöveges formában, akkor könnyebben jegyzik meg, ezért nem célszerű a tanári magyarázat alatt a könyvet csukva tartatni, mivel a tankönyv alapján tanított tananyag elsajátítását, a tanári magyarázat megértését segíti a tankönyv szövegének kísérése, kivetített szemléltető anyag és a füzetbe írt vázlat. Idővonal készítése.

- szövegkiemelő filccel (színes ceruzával) csak egy-egy szót emelj ki- legyen a színeknek jelentése

Pl.: Idegen nyelvek tanulásakor pl.: német, francia nyelv tanulásakor a nemeket színekkel jelölheted (pl. a hímnemű szavakat kékek, a nőneműeket pirossal és a semleges neműeket zölddel jelölheted, bmilyen szín használható)

der Hund   **der** Hund

die Katze   **die** Katze

das Kind   **das** Kind

- jegyzetelj szellősen, használj nagyobb betűket

TANULÓKÁRTYÁK, SZÓKÁRTYÁK

szó, vagy szabályok tanulásakor használj rajzos szókétyákat, vagy tanulókártyákat

Idegennyelv tanulás

- szavak tanulása
- *(a képen ábrák szerepelnek, ami tovább segíti a szavak tanulását, a színek jelzik a német nyelv főnevek nemének tanulását megkönnyítve hímnem stb.)*
- kifejezések tanulása
- szituációk gyakorlása

Tanulókártyák készíthetők:

- idegen nyelvű kifejezés és magyar megfelelője,
- történelmi személyiség és szerepe
- mű és szerzője
- fogalom megnevezése és a fogalom meghatározása
- évszám és történelmi esemény stb.

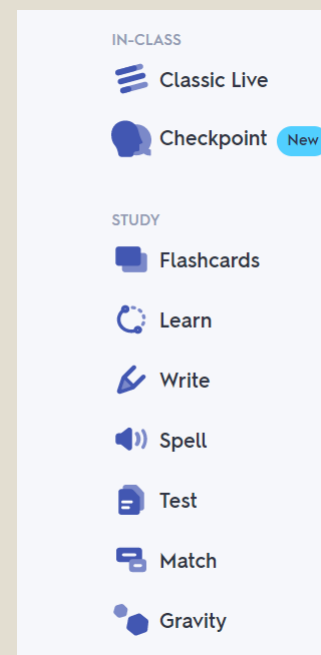
Kártyákat készíthetjük kártyákra és online is:

<https://quizlet.com/> **Quizlet** a tanulókártyákon kívül

lehetőséget ad teszt , gondolattérkép megalkotására is

felső légutakat

orrüreg, garat
a gége

MOZGÁSOS tanulási stílus

a tanulás közbeni **mozgás segítő vagy gátló szerepét méri**

a mozgásos információ tanulását, a mozdulatok elsajátításának szerepét vizsgálja.

Tanulás közben végzett mozgás is lehet hasznos:

- Iskolai környezetben a verseket, idegen nyelv szavait néhány diáknak érdekes az iskolaudvaron vagy a teremben **sétálgatva** tanulni.
- A tanulási idő max .20 perc legyen a szünetekben végezz mozgásos gyakorlatokat
- Kisiskolásoknak a betűk tanulásakor, ha először a homokba írják, plakátokra lefestik, építőkövekből kirakják, az egész karjukat, testüket használva nagy alakban a levegőbe írják.
- Az ülve, egy helyben tanulás nem jó. **Fittlabda** használata javasolt otthon (iskolában, ha lehetséges).
- legyen kéznél egy **babzsák**, vagy egy **stresszlabda**, amit nyomkodhatsz, gyúrmázhatsz tanulás közben
- Idegen nyelvnél az igék által vonzott eseteket megtanulásához mozgásformákat társítva lehet hatékonyan megtanulni pl.: a részes eset egy fejbólintás, a tárgyaset egy lábdobbantás, stb.), vagy az igéket a mozgással együtt kell megtanulni.
- az **aktív jegyzetelés, gondolattérkép, lapbook** készítése is valahol mozgásos tevékenység.
- Tanulókártyákat bhova magával viheti (telefonon is).

LAPBOOK egy könyvet jelent, amit a gyermek maga készít el egy adott témakörben.

- az ollóhasználat fejleszti a finommotorikát
- a ki-be, jobbra-balra hajtható fülek a térbeli tájékozódásban segítenek
- a zsebekbe való pakolás, a kártyák kirakása a mozdulatok finomhangolását segítik
- segít integrálni, csoportosítani a tudásanyagot
- fejlesztik a kreativitást

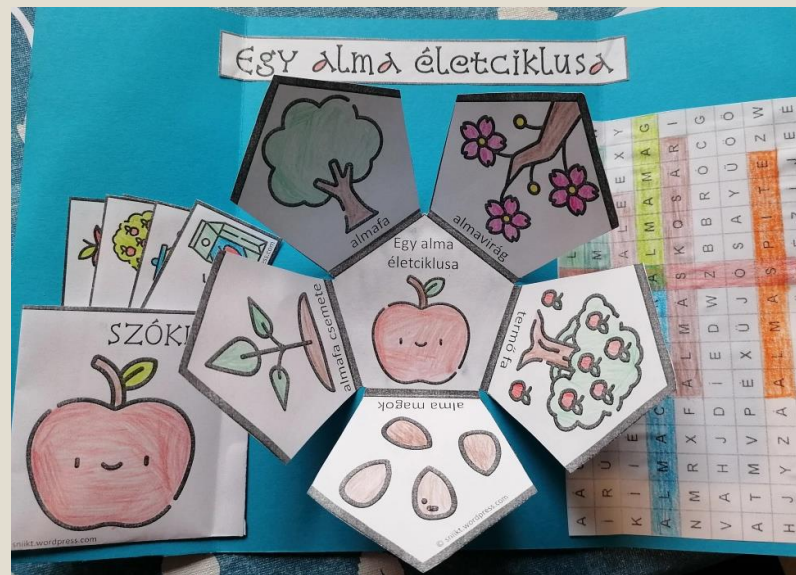
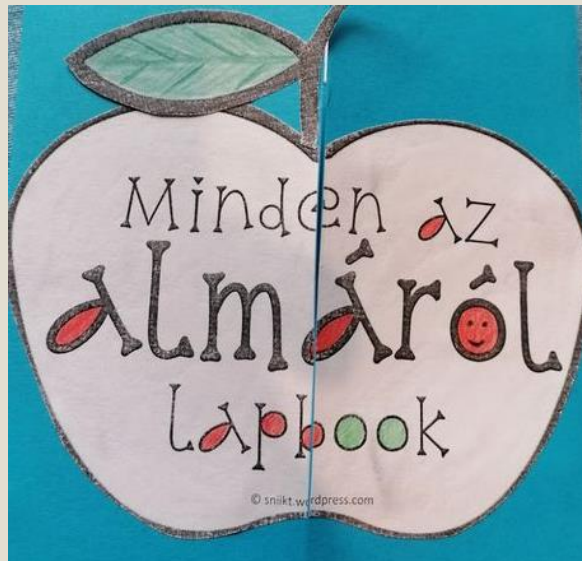
<https://skillo.hu/lapbook-mi-az-es-mire-jo>

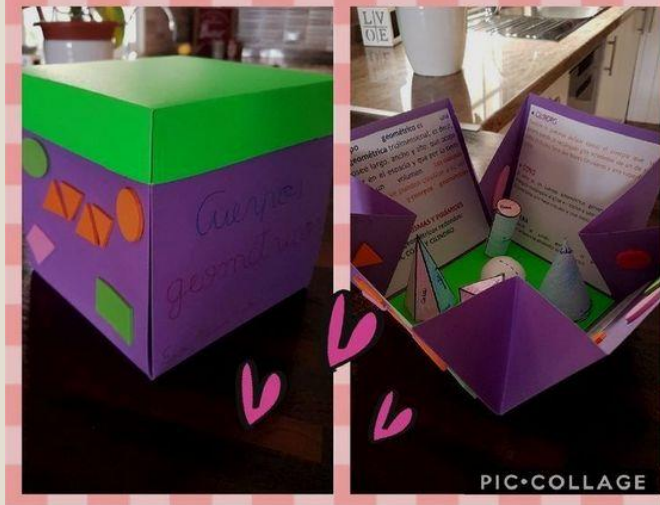
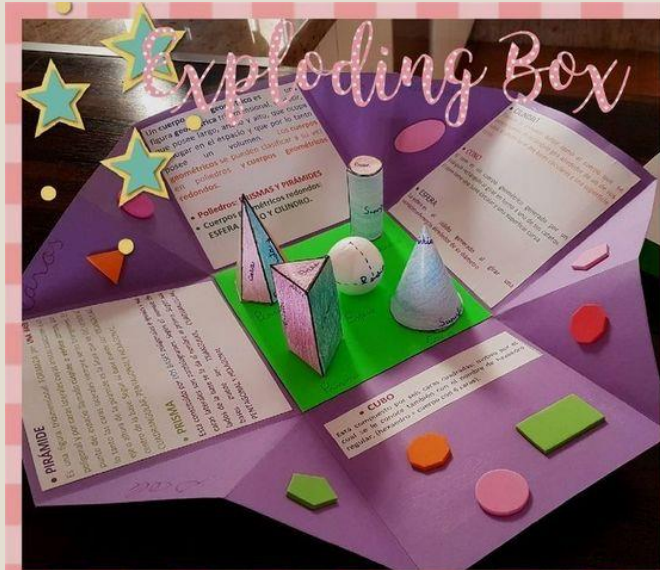
Képek forrásai és további ötletek: <https://hu.pinterest.com/pin/2603712276511962/>

<https://sniikt.wordpress.com/2021/09/21/minden-az-almarol-lapbook/>

- Matematika tantárgy mértani testek fogalmainak tanításához:
- <https://teacherthrive.com/teaching-surface-area-with-3d-nets/>

CSEND tanulási stílus

a **Csend skála** a tanulást segítő körülmények hatását méri

Zavarja a csend hiánya, még az is, ha a tanár a társainak magyaráz, jobban szereti egyedül feldolgozni a tananyagot

- *könnyen belemélyed a tanulásba, szereti egyedül felkutatni a probléma megoldását*
- *a tananyaggal kapcsolatban megragadnak benned az érzések*
- *a terem legcsendesebb részébe kell ültetni önálló munka elvégzésének idejére, megbeszélve ezt vele*
- *a csendigény gátolhatja a csoportmunkát, ezen tanulókat is be kell vonni, mivel a munka világában nem biztos, hogy lesz lehetőségük az önálló, csendes munkára.*
- *csendben tanuljon, ne szóljon se zene, se TV a háttérben*
- *érzéseire koncentráljon a tananyag a felidézéskor*

TÁRSAS tanulási stílus

Társas skála a csoportmunkával kapcsolatos viszonyunkat méri.

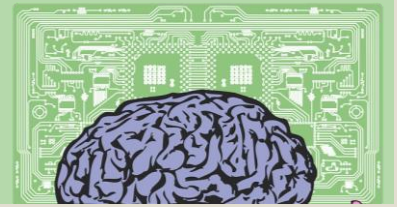
Szívesen dolgoznak társakkal,

- társak közelében jobban motiváltak a tanulásra, órai munkára
- kedvelik a kooperatív órákat, ha olyan társakkal lesznek egy csoportban, akik szintén magas pontszámot értek el ezen a skálán.

- Tanulócsoporthoz vagy tanulópárhoz kialakítása
- ha segít a zenehallgatás, akkor csak szöveg nélküli zenét
- ha egy magyarázatot nem értesz, mindenképp keress másikat, több oldalról megközelítve az adott tananyagot
- Gondolattérkép készítése

ÉRTELMES tanulási stílus skála

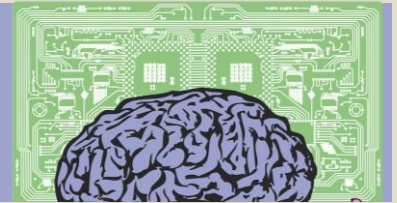

tananyag tartalmi feldolgozásának szintjét vizsgálja

a diákok valóban értsék is a megtanultakat, ne csak bemagoljanak hanem lássák az összefüggéseket is

INTUITÍV tanulási stílus skála

heurisztikusan gondolkodik, nem tudja lépésekre bontani a gondolkodás folyamatát

kreatív, a szokatlan megoldásokat igénylő helyzetekben

- hatékonyabbak,
- jobban teljesítenek

teret kell engedni az analitikus gondolkodás mellett

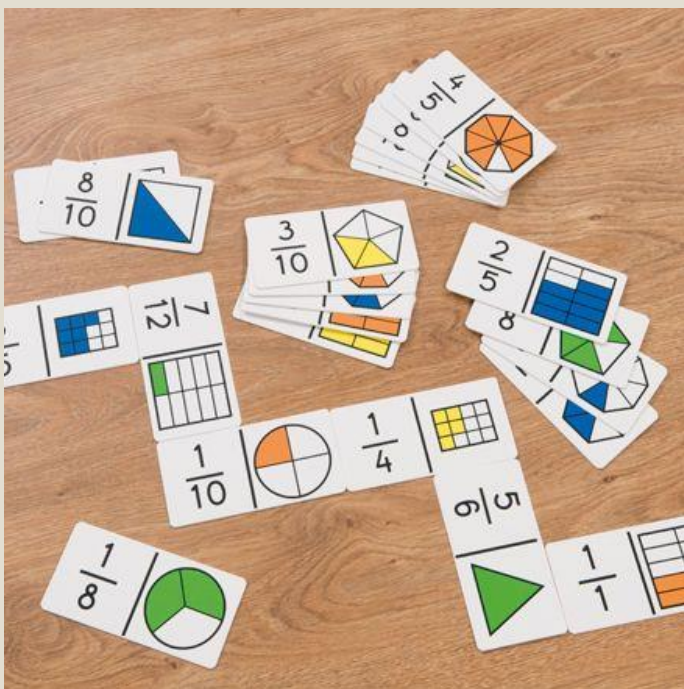
JÁTÉKOS TANULÁSI MÓDSZEREK:

Memoria dominó

Hasonlóan a tanulókártyákhoz a megtanulandó fogalmakat játékosan ismétlését teszi lehetővé

<https://www.toolsforeducators.com/dominoes/domino-template-text.php>

81	6X1	6	4X2	8	2X5
10	2X6	12	9X2	18	5X4
20	4X6	24	3X10	30	10X4
40	1X9	9	4X4	16	9X4
36	3X1	3	1X5	5	7X2
14	3X9	27	8X4	32	5X7
35	10X5	50	6X9	54	8X7
56	7X9	63	9X8	72	9X9

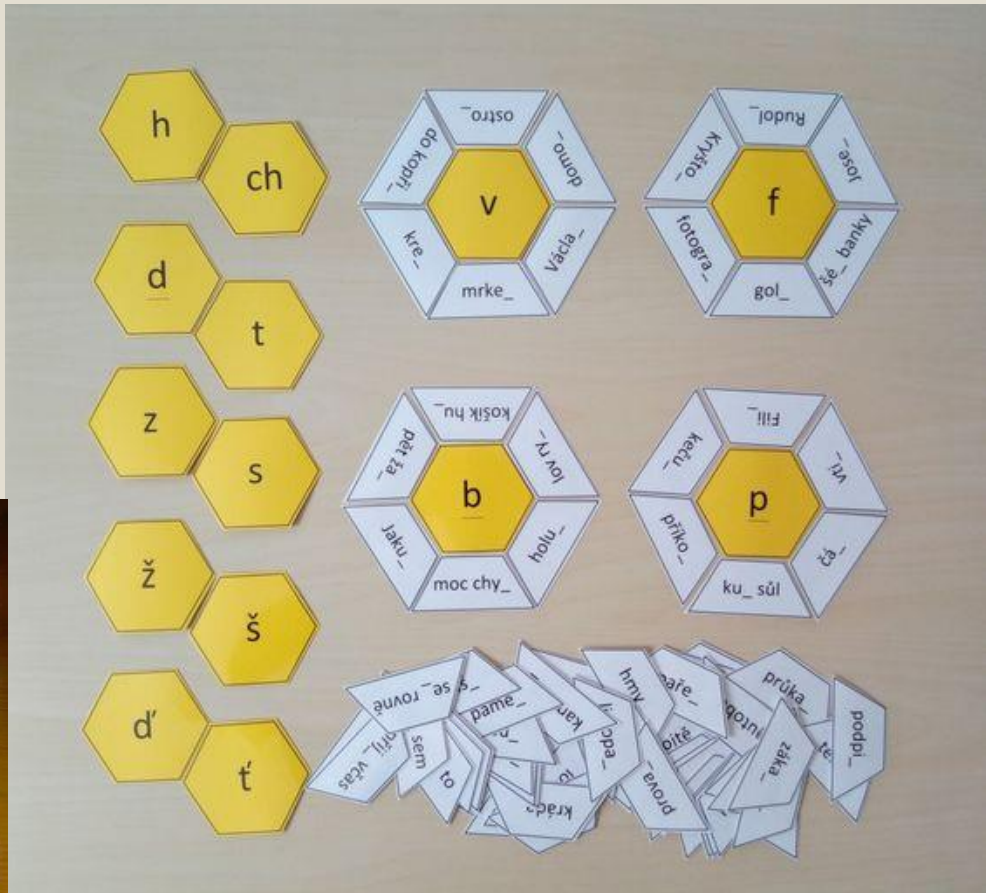
<https://i.pinimg.com/564x/08/3b/4d/083b4db8ba2c0eed8adfe42c04be5426.jpg>

<https://i.pinimg.com/564x/70/63/59/706359569ce35eeecb4efcf25cf188b2.jpg>

HEXAGONY

A triminóhoz és a memoria dominóhoz hasonlóan a megtanult tananyag játékos felidézését teszi lehetővé

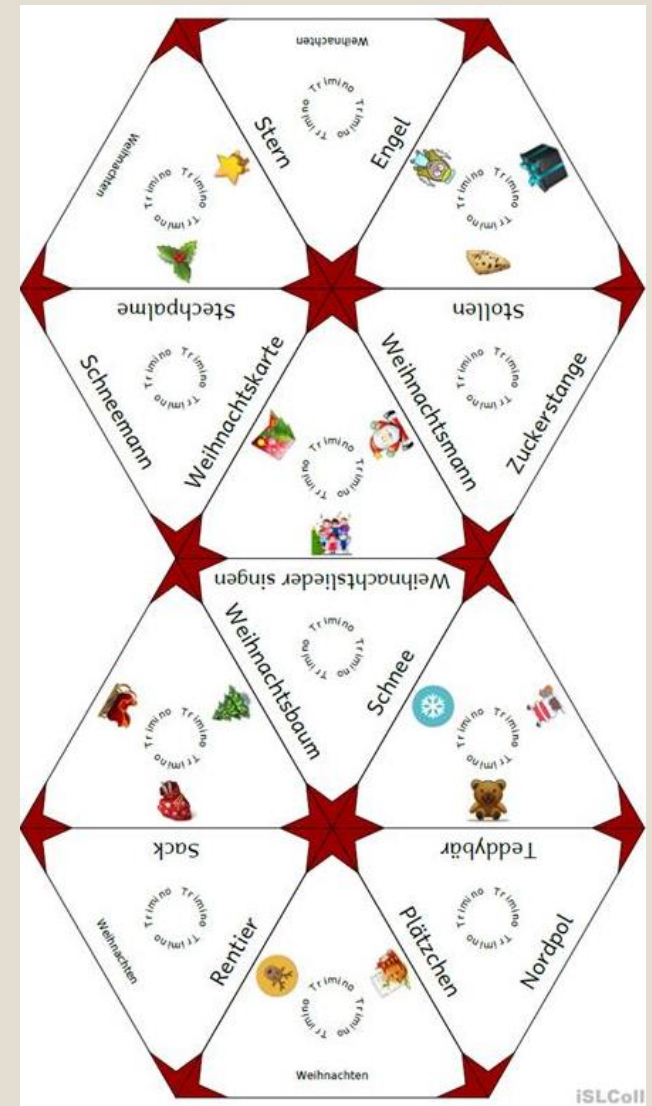
TRIMINÓ

Hasonlóan a tanulókértákhöz és a memóriadominóhoz a megtanulandó fogalmakat játékosan ismétlését teszi lehetővé.

Trimino leírása:

https://oktass.hu/blog/trimino_haromszog_domino

Trimino sablon: <https://schule.paul-matthies.de/Trimino.php>

FÉSŰS MÓDSZER - LAPOZÓ

A lapot félbehajtjuk, az első oldalt feldaraboljuk csíkokra.

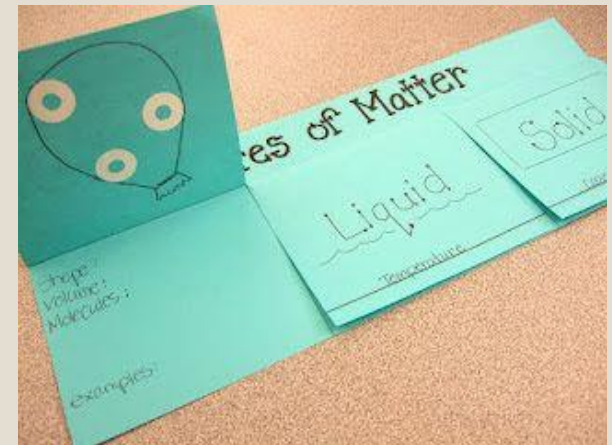
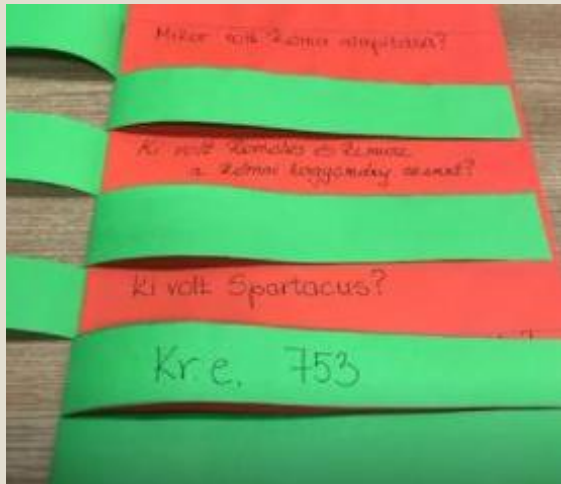
1. a csíkokra fogalom kerül, kinyitva ott található a meghatározás
2. az elkészült félbehajtott lap belső oldalára

Felírjuk a meghatározásokat / történelmi eseményt

A feladat a tanulónak az első oldalra felírni a meghatározást
évszámot stb.

<https://i.pinimg.com/564x/e4/ce/68/e4ce6845395fcd9d08ffabf1cf7c8052.jpg>

<https://i.pinimg.com/564x/c1/61/9c/c1619c329a255ad1174e8bca71938a22.jpg>

VERSTANULÁS

- https://www.csaladinet.hu/hirek/gyerekneveles/gyerekirodalom_hangos_mesek/28486/ismerd_meg_a_konnyu_verstanulas_modszeret

Pl. Móricz Zsigmond: Törökök és tehének

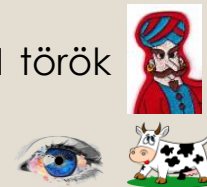
Az írás segít a memorizálásban

1. Elolvassa és leírja-e az egész verset
2. A vers elolvasása után minden sor első szavát. pl.: 1. versszak: *Volt*
Sose
3. már csak a felírt szavak első betűit hagyjuk meg: *V*
S

A rajzolás segít a vers felidőzésében

Volt 1 török

Sose

A vers elmutogatása is segíti a felidézést

A vers többszöri meghallgatása: <https://www.youtube.com/watch?v=u7OobhmOpSo0>

Szöveg feldolgozása

Oroszlány Péter Tanulásmódszertan alapján

- A szöveg címének értelmezése.
- Szöveg elolvasása.
- Ismeretlen szavak bekarikázása.
- Ismeretlen szavak jelentésének megnézése.
- Szöveg újbóli elolvasása.
- Kulcsszavak aláhúzása.
- Vázlatírás. (lépései: lásd memóriavázlat)
- Bekezdéseket megszámozzuk.
  - bekezdésenként elolvassuk, olvasás közben vázlatot készítünk.
  - bekezdésenként más-más színt használunk.
  - láncszerűen felírjuk a legfontosabb szavakat, szó szerkezeteket, szavak helyett lehetnek rajzok is
- Vázlat segítségével próbafelmondás.
- Önálló próbafelmondás.
- Válaszolás a tankönyvi kérdésekre. Interaktív tankönyvben lévő feladatok megoldása. Írásbeli házi feladat megoldása (munkafüzet feladati)

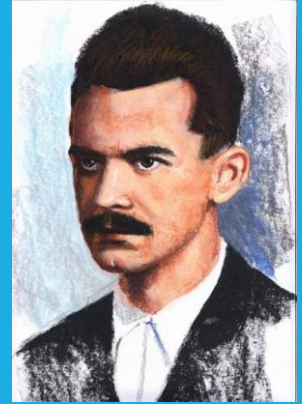

Névjegykártya készítése

Történelmi személyiségek,
költők, írók életrajzának
tanulásában segíti a tanulót.

Készítheti papír alapon vagy
digitálisan.

József Attila

Születési hely és idő	1905. április 11. , Budapest
elhunyt	1937. december 3. , Balatonszárszó
nemzetisége	magyar
szülei	József Áron, Pőcze Borbála
Fiatal évek	• Az apa elhagyja a családját, • 1910. március 21-én Öcsödre kerültek nevelőszülőkhöz, • az Attila név nem létezik", és innentől fogva Pistának szólították
Iskolái	
művek	

Gardner-féle intelligencia-területek

Diane Heacox: Differenciálás a tanításban, tanulásban. Szabad Iskolákért Alapítvány, 2006; 48-49. p.

kép forrása és további ötletek: <https://memotechnika.webnode.hu>

TESZT: <https://ef18a4e53c.cbaul-cdnwnd.com/80dd52cd52fba1e56f67efea48945042/200000197-47f8447f87/%C3%89rzelmi%20intelligencia%20teszt%20mondatai.pdf?ph=ef18a4e53c>

Gardner féle intelligencia területek							
verbális/ nyelvi VNY	logikai/ matematikai LM	testi/ kinesztéziás TK	vizuális/ térbeli VT	zenei Z	inter-perszonális IE	intra-perszonális IA	praktikus/ tudományos P
MONDJAD!	SZÁMOLD KI!	MOZOGD EL!	ÁBRÁZOLD!	ZÜMMÖGD EL!	VEZESD!	REFLEKTÁLJ!	KUTASS!
könnyebben értik meg a szóbeli és írott nyelvet.	szeretik a számokat	leginkább mozgással fejezik ki magukat	belső képeket alkotnak	élvezik az éneklést, a rappelést és a hangszeres játékokat	ember-központúak, szervezők, kommunikátorok	meggondoltak függetlenek, erős akaratúak	„józan paraszti esze van”
szeretnek olvasni, jó a helyesírása	fogalmi gondolkodásuk fejlett	igényük, hogy megérintsék a tárgyakat	grafikus ábrázolás jellemzi őket	fontos, h. a tanulás kapcsolatban álljon a zenével	együttérzőek, vezetői képességekkel bír	közről vizsgálják a lehetőségeket	megfigyelik hogyan működnek a rendszerek
figyelnek, beszélnek, olvasnak, írnak	képesek a törvényszerűségek megállapítására	izeg mozog nem tud egy helyben megülni	gyorsan firkál, ez segíti	ritmust dobol az asztalon	örömmel dolgozik	tisztában vannak önmagukkal, pontosan fejezi ki érzéseit	személyes kötődés a természet iránt
szereti szójátékot.	szeretik a problémamegoldást, ok-okozati összefüggéseket	szeret összerakni és szétszedni	többet megért a képekből, mint a szövegekből.	jó a hallása, a ritmusérzéke, szeret hangszeren játszani	feladatnál felpörög	egyedül dolgoznak, erős belső motiváció	maguk fedezik fel a dolgok működését, megfigyelnek, kutakodnak.
gazdag szókincse van korához képest	legjobban elemzés és a számok révén tanulnak	sportban jó	álmodozó	érezékeny a zajokra	segíti társait	magas önértékelése van	jó megfigyelő
előadás vita rímfaragás nyelvi feladványok	stratégiai játékok logikai feladványok fejtörők	építő játékok, mozgásos feladatok	táblázatok, rejtvények navigálás térképolvasás	ritmusos feladatok	csoportmunka motivátor vezető	egyedül dolgozik	dolgok osztályozása

Tanulásmódszertan segédanyagok

- Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról. AKG Kiadó 2000 Bp.
- Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan középiskolásoknak. Metódus - Tan Bp. 2005
- Oroszlány Péter: Tanulásmódszertan 10 éves kortól. Metódus - Tan Bp. 2005
- https://www.csaladinet.hu/hirek/gyerekneveles/gyerekirodalom_hangos_mesek/28486/ismerd_meg_a_konnyu_verstanulas_modszert